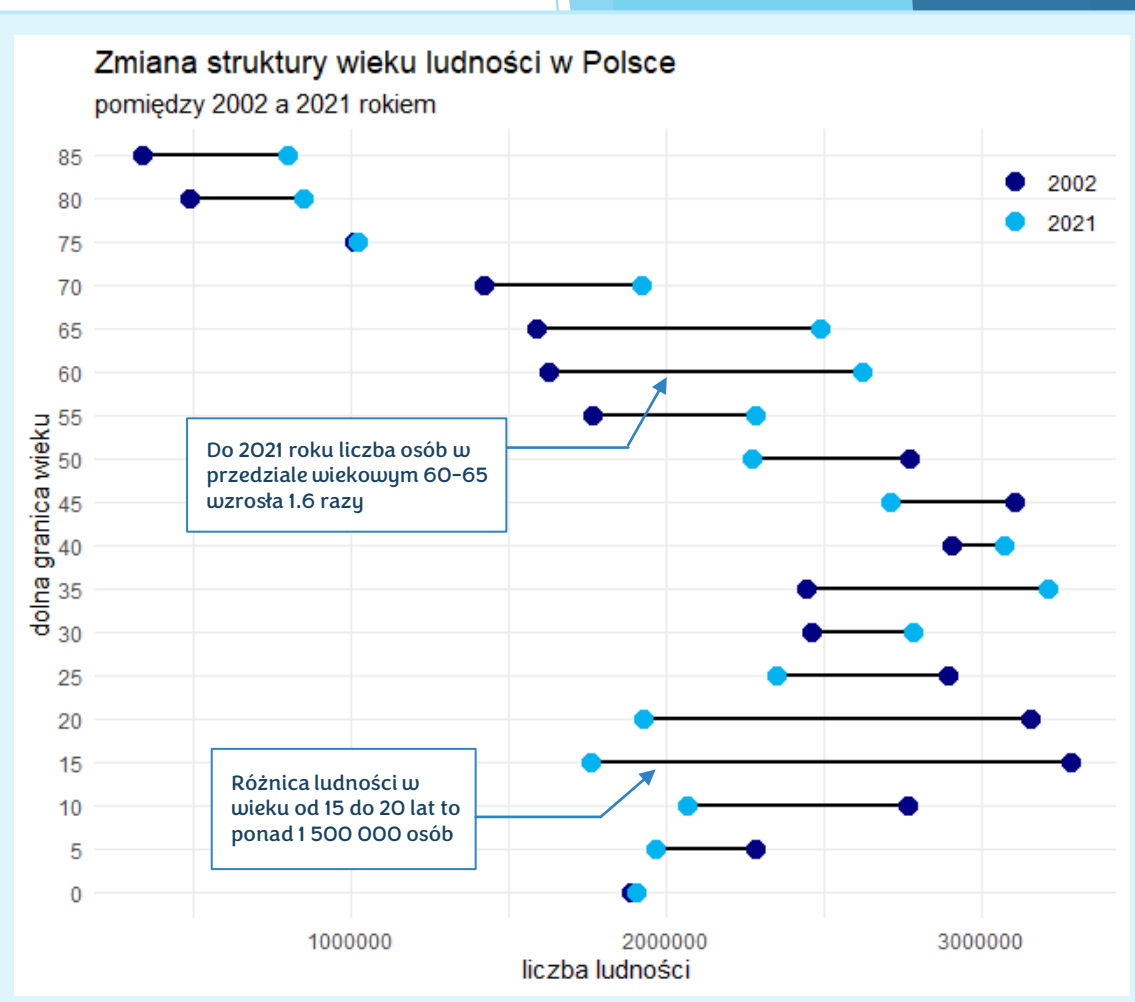

Kryzys demograficzny w Polsce

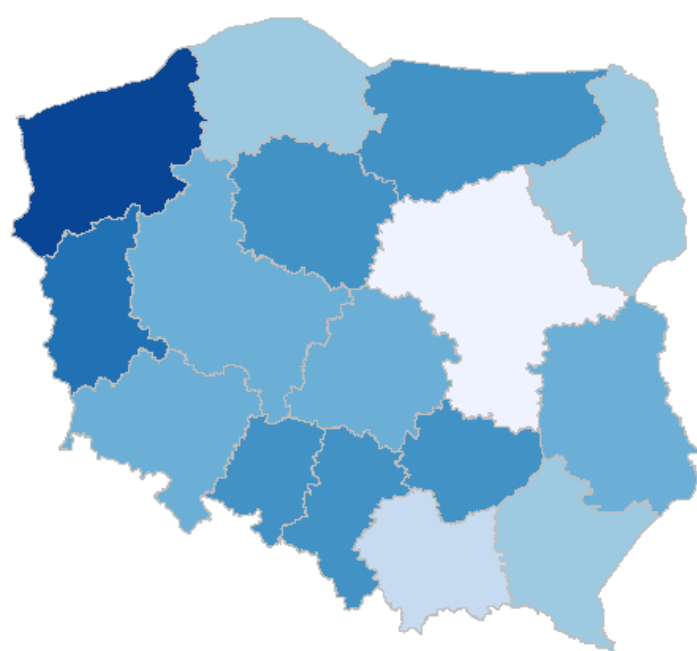
W ostatnich latach Polska doświadcza głębokich przemian demograficznych. Prezentowane statystyki ukazują skalę i dynamikę tych zmian, stanowiąc punkt wyjścia do refleksji nad ich społecznymi i gospodarczymi konsekwencjami.

Jak zmienia się wiek Polaków?

W ciągu dwóch dekad polskie społeczeństwo wyraźnie się zestarzało. Liczba osób w grupach wiekowych 65+ znacząco wzrosła, podczas gdy populacja dzieci i młodzieży wyraźnie się zmniejszyła. Lekki wzrost ludności w wieku od 30 do 45 lat może łagodzić przykładowe konsekwencje zmian demograficznych na system emerytalny, gdyż liczba osób w wieku pracującym wciąż utrzymuje się na dobrym poziomie. Jeśli widoczny trend się utrzyma, to w przeciągu kolejnych lat na emerytury będzie pracować coraz mniej osób, co prowadzi do potencjalnego zmniejszenia świadczeń i spadku jakości życia osób starszych.

Wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym względem całej ludności województw między rokiem 2003 a 2023

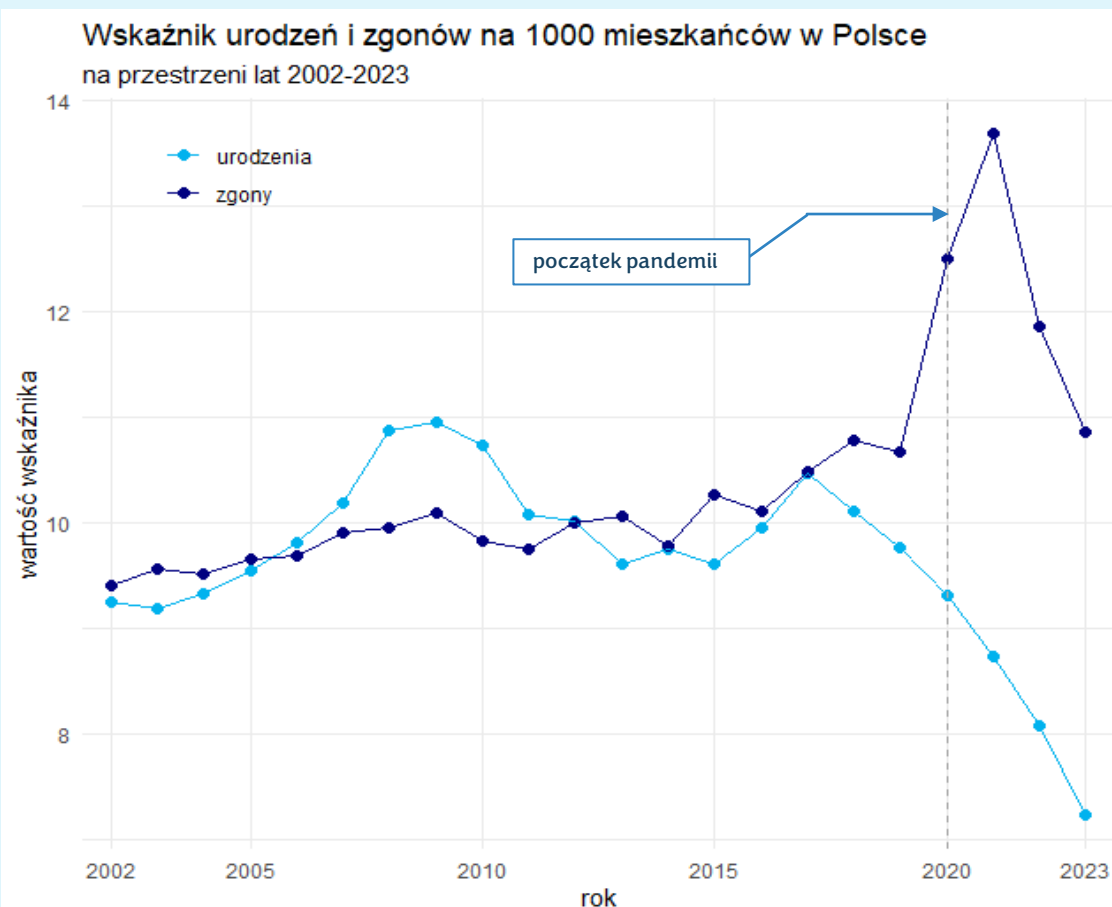
Wzrost
6 7 8 9 10 11

Jak zmiany rozkładają się na konkretne województwa?

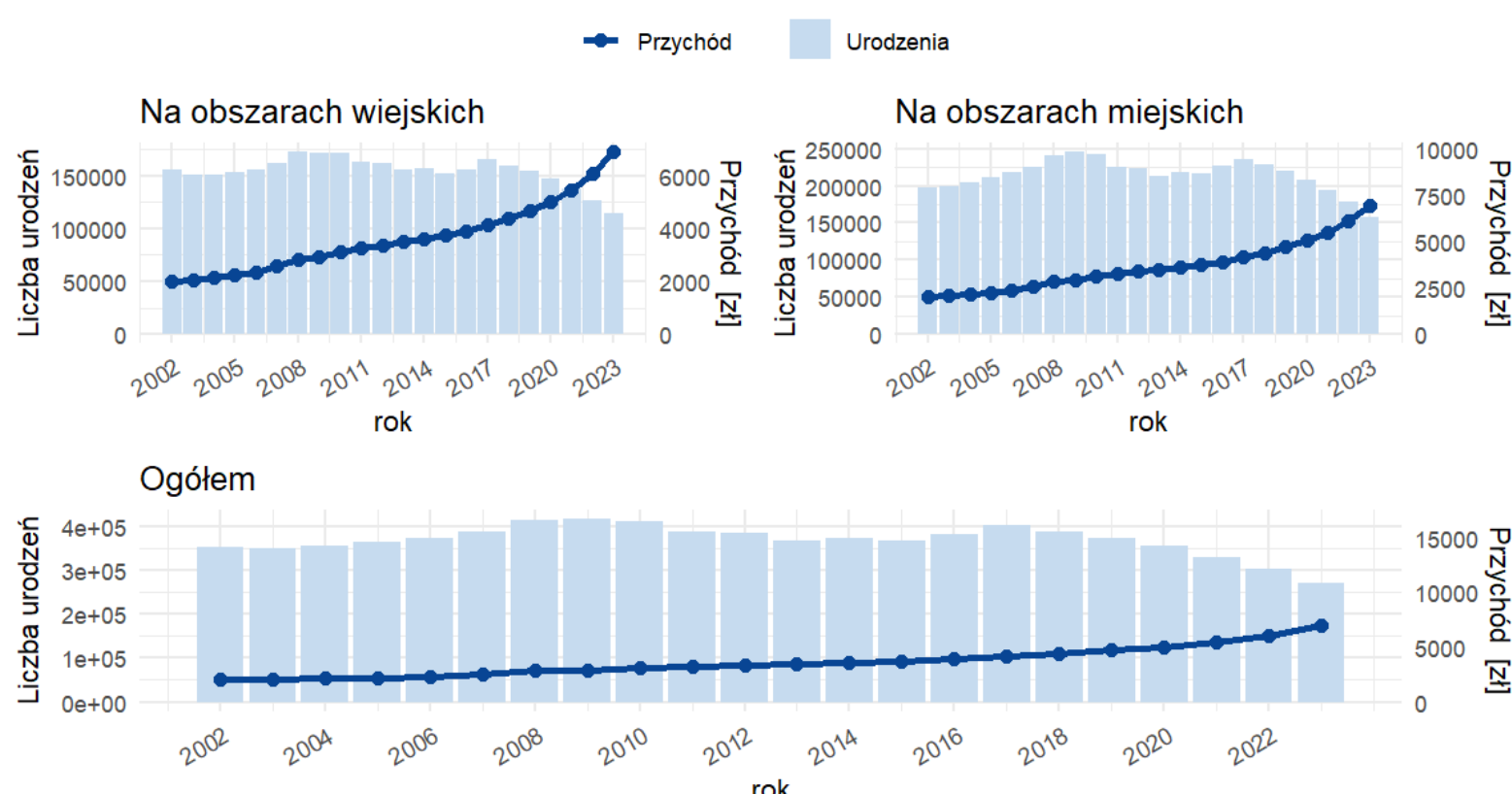
W ostatnim dwudziestoleciu jesteśmy w stanie zauważyć znaczący wzrost odsetka liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Widzimy znaczny wzrost tego odsetka w zachodniej części Polski w porównaniu z wschodnią częścią. Najbardziej wyróżniają się województwo zachodniopomorskie i mazowieckie, w których odpowiednio widzimy największy i najmniejszy wzrost. Jest to spowodowane napływem młodych osób do Warszawy w celu zdobycia wykształcenia oraz znalezienia lepszej pracy. Dodatkowo warto zauważyć, że województwa wschodnie pomimo mniejszego wzrostu, już wcześniej charakteryzowały się wyższym udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym.

Zmiana przyrostu naturalnego w Polsce

Utrzymujące się na mniej więcej tym samym poziomie wskaźniki urodzeń (oprócz echa wyżu demograficznego w latach 2008-2010) i zgonów zapewniały zastępowalność pokoleń od roku 2002 do 2016. Po tym okresie, liczba urodzeń zaczęła drastycznie spadać, a liczba zgonów - rosnąć. Efekt ten w 2020 spotęgowała pandemia, jednak po jej zakończeniu liczba zgonów wróciła do stanu poprzedniego, czego nie można powiedzieć o liczbie urodzeń, która utrzymała malejący trend. Taki stan oznacza szybkie starzenie się społeczeństwa oraz wpłynie na większe obciążenie systemu opieki zdrowotnej.

Liczba urodzeń a mediana dochodu

Czy dochody mają wpływ na decyzję o posiadaniu dzieci?

Można zauważyć, że mimo systematycznego wzrostu dochodów w latach 2002-2023, liczba urodzeń w Polsce nie wzrosła. To sugeruje, że wzrost dochodów nie jest wystarczającym czynnikiem skłaniającym ludzi do posiadania dzieci. Szczególnie po 2017 roku widoczny jest gwałtowny spadek liczby urodzeń, mimo że dochody nadal rosły. Na obszarach wiejskich liczba urodzeń była bardziej stabilna, ale w ostatnich latach również zaczęła spadać.

Źródła danych:

- <https://bdl.stat.gov.pl/>
- <https://bdm.stat.gov.pl/>

Autorzy:

Jakub Tywonek
Piotr Utkowski
Kacper Wróbel

Wydział Matematyki i Nauk Informatycznych

POLITECHNIKA WARSZAWSKA